

BOGUSŁAW GÓRKA

REINTERPRETACJA
ŹRÓDEŁ
CHRZEŚCIJAŃSTWA

WYDAWNICTWO WAM
KRAKÓW 2013

Spis treści

Wstęp	9
--------------------	----------

I. Nieprzekładalność Janowego Prologu (J 1,1-18)?	11
--	-----------

1. Wstęp	11
2. Kilka uwag na temat translatoologii	12
3. Olgierd Wojtasiewicz i jego teoria tłumaczenia	13
4. Translatoryka w odniesieniu do Ewangelii	16
5. Prolog i Ewangelia Jana a translation-criticism	17
6. Tekst grecki Janowego Prologu	19
7. Retrowersja Janowego Prologu na język neohebrajski	21
8. Krytyka tłumaczeń Janowego Prologu	23
8.1. Przekład Wulgaty Hieronimowej	23
8.2. Przekład Biblii Tysiąclecia	30
8.3. Przekład egzegetyczny	32
8.4. Przekład interlinearny	33
8.5. Proponowane tłumaczenie	34
9. Konkluzja	35
10. Aneks	37
10.1. Biblia Warszawska	37
10.2. Przekład ekumeniczny	38
Summary	40

II. Wolność w nauce na przykładzie recepcji J 3,5	41
--	-----------

1. Wprowadzenie	41
2. Jednokierunkowa presja tradycji	41
2.1. Świadectwa starożytne	42
2.1.1. Świadectwa Ojców Kościoła	42
2.1.2. Świadectwo synodalne	43
2.1.3. Konstytucje Apostolskie	44
2.1.4. Wulgata Hieronimowa	44
2.1.5. Księgi pokutne (<i>Libri poenitentiales</i>)	45
2.2. Świadectwa soborowe i dwóch kolejnych <i>Wulgat</i>	46

2.2.1. Sobór Florencki (1439-1442)	46
2.2.2. Sobór Trydencki (1545-1563)	46
2.2.3. Wulgata Sykstoklementyńska	49
2.2.4. Sobór Watykański II	49
2.2.5. Nowa Wulgata	50
2.3. Katechizm Kościoła Katolickiego	50
2.4. Wnioski	52
3. Recepcja J 3,5 we współczesnej egzegezie	53
3.1. Problem z wyrażeniem „z wody”	53
3.2. Interpretacje i ich ocena	55
4. Interpretacja inicjacyjna: dwufazowe narodziny	56
4.1. Struktura i terminologia logionu	57
4.2. Metaforyka porodowa i jej funkcja	58
5. Konkluzja	61
Summary	62

III. Problematyczna żydowskość Jezusa?

1. Wprowadzenie	63
2. Synoptyczna ekspozycja żydowskości Jezusa	64
3. Janowa ekspozycja żydowskości Jezusa	65
4. Synoptyczna a Janowa ekspozycja sprawy Jezusa	66
5. Zdziwienie uczniów (J 4,27)	68
6. Zdziwienie Samarytanki (J 4,9)	69
6.1. Janowa nota czy kościelna glosa?	69
6.2. Sens noty	70
7. Konkluzja	74
Summary	74

IV. Obraz Boga w Biblii

1. Wprowadzenie	77
2. Biblijny model Adama	78
3. Adam jako <i>obraz</i> (i <i>postać</i>) Boga (Rdz 1,26-28)	80
3.1. <i>Obraz Boga</i> a progresywny model religijności	81
3.2. Sens wyrażenia <i>obraz Boga</i>	82
4. <i>Obraz Boga</i> jako <i>anthropos</i> w J 1,6	84
4.1. Kwestia translacji tekstu	84
4.2. <i>Stał się anthropos</i> – interpretacja inicjacyjna	86
5. <i>Obraz Jego Syna</i> w Rz 8,29	88

5.1. Oryginalność frazy?	88
5.2. Interpretacja inicjacyjna Rz 8,29	89
6. Potrójny <i>obraz Boga</i> w Jezusie	90
7. Konkluzja	91
Summary	91
 V. Duchowość pierwotnego chrześcijaństwa	93
1. Wprowadzenie	93
2. Struktura nowotestamentowej duchowości	94
2.1. Wstęp	94
2.2. Regeneracja ducha	96
2.2.1. Problem	96
2.2.2. Regeneracja ducha w Ewangeliach i Dz Ap	96
2.2.3. Regeneracja ducha w innych pismach NT	100
2.2.4. Konkluzja	102
2.3. Regeneracja duszy	103
2.3.1. Problem	103
2.3.2. Zbawienie egzystencjalne duszy katechumena	104
2.3.3. Jezus jako <i>medium</i> na etapie katechumenatu	105
2.3.4. Jezus jako Zbawca (<i>Soter</i>)	106
2.3.5. Ożywienie zbawionej duszy	107
2.4. Regeneracja ciała	107
2.4.1. Problem	107
2.4.2. Kondycja ciała na etapie katechumenalnym	109
2.4.3. Odkupienie ciała	110
2.4.4. Ożywienie ciała	111
2.4.5. Konkluzja	112
3. Podsumowanie	113
Summary	114
 Zakończenie	115
Bibliografia	119
A. Źródła, tłumaczenia, pomoce	119
B. Studia, komentarze, wprowadzenia	121
C. Artykuły	123